

svět katolickýma očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XIV., číslo 12

18. 6. 2017 / neprodejné

Z OBSAHU	Otcovství Boha je zdrojem naší naděje. Katecheze papeže Františka	04
	Mučedníci nacismu: Blahoslavený Titus Brandsma O.Carm.	05
	Fatima: Druhé zjevení Panny Marie	06
	Chiméra multikulturalismu	10

TRADICE OTCŮ

Z listu svatého papeže Klementa I. Korintřanům (konec I. století)

Pohledme bedlivě na dobré apoštoly. Petr musel jako oběť zlé závisti mnohokrát trpět, až zemřel mučednickou smrtí a odešel na zasloužené místo slávy. Jako oběť závisti a nenávisti dosáhl vítězné odměny za trpělivost také Pavel. Sedmkrát byl uvřazen do vězení, byl zahrán na útěk a kamenován. Na východě i na západě se stal hlasatelem Božího slova a pro svou víru sklídl velikou slávu. A když po celém světě kázal spravedlnost a došel až na samé hranice západu, před tváří vladařů vydal svědectví mučednickou smrtí a odešel ze světa do svatého místa jako příklad nejvyšší trpělivosti.

K těmto mužům a svatým učitelům se přidružilo velké množství vyvolených. Také oni přestáli mnoho utrpení a muk a stali se skvělým příkladem k následování. Závist vydala krutému pronásledování ženy donucené v cirku představit mytologické oběti: když podstoupily strašné a zločinné mučení, dostaly se na bezpečnou cestu víry a vzdor tělesné křehkosti dosáhly vznešené odměny. Závist oddělila život manželek od manželů, vyvrátila veliká města a beze zbytku zničila velké národy.

Píšeme to, milovaní, nejen abychom vás ve vaší službě napomenuli, ale také abychom povzbudili sami sebe. Vždyť se přece nacházíme ve stejné aréně a čeká nás stejný zápas. Proto zanechme všech marných a zbytečných starostí a držme se ctihodných pravidel, která nám byla předána, a hledme si toho, co je před tváří našeho Tvůrce krásné, co je mu milé a příjemné. Neztrácejme z očí Kristovu krev a snažme se pochopit, jak drahocenná je před Bohem krev toho, který ji prolil za naši spásu a přinesl celému světu milost pokání.

Foto: © Dominik Novak / Člověk a víra

Méně se diskutovalo. Více se modlilo.

K problémům naší doby patří přílišné soustředění na lidská práva a na sebe sama. Já mám právo na zdraví, na štěstí, na dokonalé služby druhých. Když něco schází do dokonalosti, mám právo být nespokojený a druhému to dát patřičně najevo. Protože vyjadřování některých veřejných činitelů si nebere servítky a jejich jednání silně zhrublo, podobně jako u mnohých filmových hrdinů a televizních bavičů, posouváme i svůj slovník směrem k hrubosti. Takovým přístupem obyčejně situaci nezlepšíme, ale spíše ještě kazíme vztahy a přispíváme k úpadku obecné kultury a dojmů, že naše společnost není šťastná, přestože patří mezi nejbohatší a nejpokojnější na světě. Sam musím přiznat, že v mém pohledu ně-

kdy chybí světlo lásky a vyslovím kritiku, aniž bych měl naději, že právě tento způsob vyjadřování může vést ke zlepšení. Při dobré vůli snad může být už takové přiznání začátkem lepší cesty k přátelské diskusi. A já se o ni pokusím hned.

Nedávno mě zvedl článek v Katolickém týdeníku, který opakoval staré klišé o tom, že program Desetiletí duchovní obnovy národa, který začal rokem 1988, nebyl využit, že *katolická církev výrazně promarnila příležitost, aby se soustředila na vzdělávání a formaci intelektuální elity, která nyní mohla převzít pozici mluvčího církevních zájmů*. Různost pohledů na věc je jistě samozřejmostí, ale myslím, že by stálo za to, aby nějaký historik

Dokončení na str. 3

Dominik kard. Duka na letošním Národním pochodu pro život a rodinu
Foto: © David Šis / Člověk a víra

Nuncius v OSN: svět bez solidarity neobstojí

Výzám současného světa lze čelit jediné mezinárodní solidaritou – řekl vatikánský diplomat Ivan Jurkovič na zasedání Rady pro lidská práva OSN. Vyjmenoval mezi nimi migrační krizi, klimatické změny, přírodní katastrofy, ozbrojené konflikty nebo prohlubující se propast mezi chudými a bohatými. Arcibiskup Jurkovič poukázal na to, že podle papeže Františka má být solidarita základním ukazatelem pro rozhodnutí politického, hospodářského i vědeckého charakteru. Právě ona má také řídit vztah mezi lidmi a národy. Jedině skrze výchovu ke konkrétní solidaritě lze překonat dnes dominantní kulturu odpisu.

Vatikánský diplomat připomněl, že solidarita vyplývá z bratrství a pocitu odpovědnosti za péči o druhé lidi, zejména ty nejslabší. Odvolal se také na to, co papež František řekl během setkání s účastníky letošního summitu Evropské unie. Papež tehdy poukázal na to, že solidarita představuje nejefektivnější protilátku na současné formy populismu. Tento postoj nás totiž učí vnímat sebe i druhé lidi jako součást téhož těla, dodal vatikánský diplomat.

RaVat

Kardinál Dominik Duka k výročí vyhlazení Lidic a Ležáků

Ve středu 31. května 2017 požehnal papež František na náměstí svatého Petra v Římě obraz Panny Marie Lidické a setkal se s českou delegací. Letos uplynulo již 75 let od tragické události vyhlazení Lidic a Ležáků. Dominik kard. Duka při té příležitosti zveřejnil prohlášení, v němž mj. píše:

„Přemýšlel jsem, zda naše nesoudržná společnost je vůbec ještě schopna se na něčem dohodnout... Mohli bychom se však shodnout na tom, že působit utrpení dětem je vždy zločinem. Že mají být tyto zločiny stíhány, podepíše dnes každý, protože utrpení dětí z doby hejdrichiády odsoudí všichni. Jenže v dalším kroku už se zas budeme rozcházet, protože jsou kolem nás nejrůznější formy zločinů páchaných na dětech: teroristické akce, dětská rukojmí, pedofilie, domácí týrání, šikana, rozvodová atmosféra v rodinách, pokroucené vztahy kvazirodinných seskupení, nezáměr o děti, jejich problémy a výchovu, vědomé snižování jejich počtu, různá indoktrinace (někdy daná i zákonem) ve školách atd.

Mou běžně lidskou povinností a vši zodpovědností danou autoritou mého úřadu je prohlásit: Tyto skutečnosti jsou zločinem, kterým si můžeme přivodit vlastní smrt. Uvědomte si to. Ještě je čas! Druhou, radostnější povinností je pak vše poděkovat všem, kdo usilují o šťastný život dětí a brání přirozené stabilizované rodiny, zvláště pak rodičům, kteří tyto rodiny konkrétně tvoří a hájí. Kéž vám to odplatí Bůh. Jsem s vámi a žehnám vám.“

Církev.cz

Přezíravost k petici One of Us ukazuje limity evropské demokracie

Evropská komise opět potvrdila odmítavý postoj k největší petici v dějinách Unie. Pod iniciativu *One of Us* – tedy Jeden z nás – připojilo podpisy 1,7 milionů evropských občanů. Požadují v ní respekt k lidskému životu od početí a konkrétně zastavení finančních toků na masovou produkci lidských embryí a jejich následné ničení. Právníci reprezentující tuto iniciativu přeložili 16. května letošního roku odvolání pěti soudcům Soudního dvora EU. Junckerova Evropská komise se prostřednictvím svého zástupce omezila na konstatování, že právem občanů je předložit žádost komisi a obdržet na ni odpověď – „avšak nic víc“.

Podpisy pod petici shromažďovali po dobu dvou let dobrovolníci ve všech 28 členských státech Evropské unie, na základě článku č. 11 traktátu o EU, jehož cílem je zmírnit deficit demokracie a přiblížit člověka komunitním institucím. Jelikož akce splňovala stanovené podmínky, její organizátoři očekávali, že se debata dostane alespoň na parlamentní úroveň. V květnu 2014 však Komise pod Barrosovým vedením bez jakýchkoli zdůvodnění oznámila, že tuto občanskou iniciativu nepostoupí k jednání Evropskému parlamentu. Současná Komise pokračuje v témže duchu. Definitivní rozhodnutí Soudního dvora ohledně petice by mělo padnout do konce tohoto roku.

Jak si všímá komentátor Ermes Dovic v deníku *La nuova Bussola Quotidiana*, odpověď na tuto podpisovou akci ukazuje, že jakékoli zdola vedené hnutí může být zcela svévolně zablokováno oběma nejvyššími evropskými institucemi. „Demokracie má zkrátka jakousi hodnotu jedině tehdy, když demokratický vítr fouká směrem vyhovujícím těm, kdo jsou právě u moci,“ dodává.

Advokáti zastupující petici *One of Us* argumentovali tím, že je-li diskreční pravomoc Evropské komise neomezená, je nástroj garantující iniciativu občanů v 11. článku prázdnou literou. Tento postoj odsuzuje petiční iniciativy k zániku, jak to ostatně ukazuje jejich stále skromnější počet.

RaVat

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>.

Dokončení ze str. 1

jednou udělal poctivou studii na toto téma. (...) Byl jsem jedním z členů výboru Desetiletí. Vzpomínám, jakou radost jsme měli, když se něco podařilo, třeba uspořádat adoraci u svatého Salvátora v Praze, s podporou kardinála Tomáška založit skupinu křesťanské pomoci, když to ještě nešlo pod Charitou, nebo vytisknout nějaké plakáty či obrázky s modlitbou za zdravotníky či učitele. Nikdo z nás tehdy ani nesnil o tom, co bylo možné uskutečnit po svatořečení blahoslavené Anežky. Dnes máme tři církevní nemocnice, více než stovku církevních škol a školských zařízení. Můžeme si přát ještě lepší výsledky, ale naše absolventy už máme v parlamentu, i evropském, či ve vládě. (...) Charita má téměř sedm tisíc zaměstnanců a šedesát tisíc dobrovolníků. Tříkrálová sbírka Charity je největší a nejuspěšnější akcí takového druhu v zemi. Naše hospice kamenné či ambulanti pečují o více než dva tisíce klientů ročně a máme právo se domnívat, že dobrou službou v této oblasti jsme ovlivnili i veřejné mínění, které už nevolá po eutanazii, přesto, že některé sdělovací prostředky ji velmi propagovaly. Na začátku Desetiletí jsme hledali složité cesty k vytištění několika obrázků, dnes máme řadu církevních nakladatelství se spoustou literatury, rádio Proglas i televizi Noe. Snili jsme o zapojení laiků. Dnes máme spoustu příležitostí, například každé poutní místo má svůj spolek. (...) Nechci dělat seznamy úspěchů, ale snad tyto ukázky aspoň naznačují, že je mnoho věcí, které se podařily a mohou být důvodem ke zdravé hrdosti českých křesťanů. Nová situace přinesla i nové okolnosti a potřeby. Po čtvrt století je tu mladá generace, která vidí zase jinak než ta naše a my jí nemůžeme vnucovat své plány, které se nám nepodařilo uskutečnit, nebo jim brát radost zbytečnou kritikou.

Autor zmíněného článku správně konstatuje, že přihlášení se mládeže k náboženství tehdy nemuselo znamenat identifikaci s církví, že mohlo jít jen o revoltu vůči hodnotám, které pro ně ztělesňovala většinová společnost. Nemohu však přijmout tvrzení, že: *Určujícím motivem pro víru bylo v Čechách zejména hledání, na Moravě a Slovensku se pak jednalo o návrat k tradici.* Já znám Moravu jinak. I když jsou místa, kde tradice či folklór některým lidem nahrazuje víru, v aktivních skupinách, které jsem znal, šlo především o vztahy. A to jak o důvěrný přátelský vztah k Bohu, tak o mezilidské vztahy, bez nichž církevní společenství nemůže být přitažlivé. Proto se možná méně diskutovalo či pochybovalo a více se stavělo na společné modlitbě i vzájemné pomoci a službě. Atmosféra pronásledování, v níž bylo třeba se skrývat i riskovat, zvedala adrenalin, což některé přitahovalo. Skutečná víra ovšem vyžaduje odvahu vřdycky. A bez silného pouta lásky k Bohu nikdo nemá dostatečnou motivaci žít podle Božího slova v prostředí Bohu nepřátelském. (...) Jsem rád, že taková mládež nám ukazuje potřebu skoncovat s pesimistickým sebeobviňováním, které není totéž co pokora, a učit se radovat z toho, co se podařilo, protože „blbá nálada“ ke křesťanství prostě nepatří. Kristus, který se nám dal poznat, je pramenem naděje nejen pro nás. Pohled lásky, která se umí radovat i z úspěchů druhých a nalézat svobodu skrze velkorysý odpouštění, patří k základním úkolům křesťana a je cestou k uzdravení společnosti. My jsme přeci poznali lásku, jakou má Bůh k nám, a uvěřili jsme v ni. A ty dary nám byly dány k tomu, abychom mohli být užiteční. My máme přeci z čeho rozdávat. Vždyť může být někdo bohatší než ten, kdo má Boha?

Mons. Jan Graubner

Převzato z proglas.cz, redakčně kráceno

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz nebo na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Dále nás najdete na <http://www.facebook.com/ResClarityMonitor>. Periodikum je distribuováno zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

SLOVO KNĚZE

Měsíc červen je měsícem slavností. Po Letnicích je to slavnost Nejsvětější Trojice, Těla a Krve Páně, Božského Srdce Ježíšova a též svatého Jana Křtitele a apoštolských kníží Petra a Pavla. Rád bych se věnoval některému z těchto duchovních témat, ale události posledních dní mne vedou, abych opět reflektoval, k čemu dochází v Evropě.

Po Manchesteru přišel Londýn. Podobný případ jako před časem u Big Benu. Auto najíždí do lidí s cílem zabít. Pak vyskakují zabijáci a pokračují noži. Teroristické útoky se zahušťují. A není to jen v Anglii. Riziková je též Francie, Německo, Belgie... Život Evropanů pomalu nabývá kontur čekání na další masakr. Kdy a kde k němu dojde? Jsme schopni jim zabránit? Co je jejich příčinou?

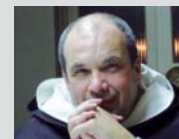
Ta poslední otázka je asi nejdůležitější. Proč je tolik lidí ochotno vzít do rukou zbraň nebo použít auto jako zbraň a na různých místech i za cenu vlastního života zabíjet neznámé spoluobčany? Posledně jsem psal o islámu, že má násilí vůči jinověrcům zakódováno v sobě. Všichni aktéři posledních útoků v Evropě se k islámu hlásili. Jednali na základě své pomýlené víry. Zdá se, že početně silná přítomnost muslimů v západoevropských státech je strategickou chybou, která se neměla připustit.

Další velkou politickou chybou je preferovaná ideologie multikulturalismu. Tato ideologie, která upozaduje vlastní kulturu a hlásá rovnost všech kultur, je vnitřně rozporná a zničitelná. V okamžiku, kdy se zřekneme vůdčího postavení vlastní evropské kultury, přenecháváme prostor pro dominanci kulturám, které se aspirace na vládnutí nezrekly. Především je to opět kultura muslimů. Islám není kompatibilní s evropskou demokracií. Islám má své vlastní právo a vlastní řešení na ovládnutí, uspořádání a řízení společnosti.

Co dělat? Dle mého je třeba veřejně odmítnout multikulturalismus, zamezit migraci dalších muslimů do Evropy a z Evropy důsledně vyhošťovat ty muslimy, kteří veřejně vystupují proti demokracii a vybižejí k násilí.

Ale ještě více je třeba vrátit se ke Kristu.

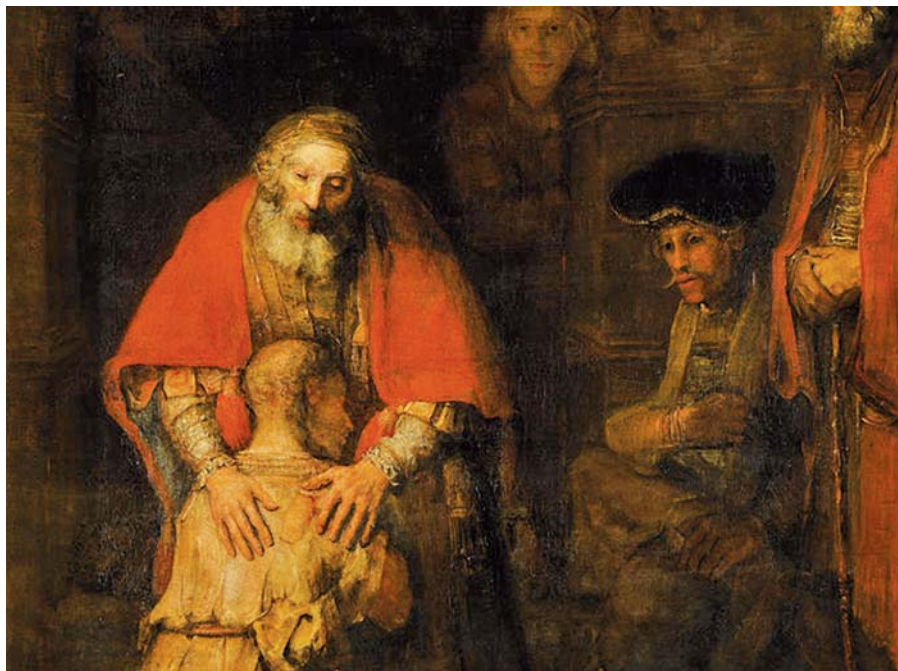
fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP,
rektor baziliky a strážce
hrobu svatě Zdislavy

OTCOVSTVÍ BOHA JE ZDROJEM NAŠÍ NADĚJE

Katecheze papeže Františka na generální audienci

Rembrandt: Návrat marnotratného syna (1668). Foto: Wikimedia Commons

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

V Ježíšově modlitbě bylo cosi podmanivého, a to natolik, že jej učedníci jednoho dne požádali, aby je to také naučil. Tuto epizodu nacházíme v evangeliu podle Lukáše (Lk 11,1–4), který z evangelistů nejdříve popsal tajemství „modlícího se“ Krista. Pán se modlil. Jeho učedníky zaujalo, že se Ježíš zejména ráno a večer utekl do ústraní a pohroužil se do modlitby. A proto jej jednoho dne požádali, aby je také naučil se modlit (srov. Lk 11,1).

Odvážujeme se modlit

Ježíš jim tehdy sdělil modlitbu „Otče náš“, která se stala modlitbou povýtce křesťanskou. Je pravda, že Lukáš ve srovnání s Matoušem nám tuto Ježíšovu modlitbu podává v poněkud kratší verzi, jež začíná jednoduchou invokací „Otče“ (v. 2). Veškeré tajemství křesťanské modlitby je shrnuto v tomto jediném slovu, v odvaze nazývat Boha jménem Otec. Potvrzuje to rovněž liturgie, která vybízí ke společné modlitbě Páně obratem „odvažujeme se modlit“.

Nemějte strach

Oslovat Boha „Otče“ není totiž vůbec samozřejmé. Byli bychom nakloněni používat vznešenější tituly, o kterých máme za to, že více odpovídají jeho transcendentci. Oslovujeme-li jej „Otče“, ocitáme

Veškeré tajemství křesťanské modlitby je shrnuto v tomto jediném slovu, v odvaze nazývat Boha jménem Otec.

se v důvěrnějším vztahu k němu, jako v případě dítěte, které se obrací ke svému tatínkovi, přičemž ví, že jím je milováno a opatrováno. Toto je obrovská revoluce, kterou vnáší křesťanství do náboženské psychologie člověka. Tajemství Boha nás udivuje a dává nám pocítit naši nepatrnost, avšak nebudí již obavy, nedrtí nás a neznepokojuje. Tato revoluce je pro naši lidskou mysl obtížně přijatelná.

Dokonce ve zprávách o zmrtvýchvstání čteme, že se ženy „daly na útěk, protože na ně padl strach a úžas“ (Mk 16,8). Ježíš nám zjevuje, že Bůh je dobrý Otec, a říká nám: „Nemějte strach!“

Milosrdný Otec

Pomysleme na podobenství o milosrdném otci (srov. Lk 15,11–32). Ježíš vypráví o otci, který umí prokazovat svým dětem pouze lásku. Tento otec netrestá syna za jeho aroganci, dovede mu dokonce svěřit část dědictví a nechává jej odejít z domu. Bůh je Otec, říká Ježíš, avšak nikoli na lidský způsob, protože na tomto světě není žádný otec, který by se choval tak jako protagonista tohoto podobenství. Bůh je Otec na svůj způsob. Je dobrý, bezbranný před svobodným rozhodnutím člověka a umí časovat jenom sloveso „milovat“. Když se vzpurný syn poté, kdy všechno promarnil, konečně vrací do rodného domu, neužívá onen otec kritéria lidské spravedlnosti, nýbrž vnímá jen potřebu odpuštění a svým objetím dává synovi na srozuměnou, že mu během dlouhého období své nepřítomnosti chyběl, bolestně chyběl jeho otcovské lásce.

Abba

Jak neprobádatelným tajemstvím je Bůh, který chová ke svým dětem takovýto typ lásky! Snad právě z tohoto důvodu se apoštol Pavel, když poukazuje na toto jádro křesťanského tajemství, zdráhá přeložit do řečtiny slovo, které Ježíš pronesl aramejsky: „*abba*“. Svatý Pavel se ve svých listech (srov. Řím 8,15; Gal 4,6) dvakrát dotýká tohoto tématu a dvakrát ponechává toto slovo nepřeložené v té formě, v níž splynulo z Ježíšových rtů: „*abba*“. Tento termín je v porovnání s oslovením otce ještě důvěrnější a někdo jej tlumočí jako „tatínku, tati“.

Nikdy nejsme sami

Drazí bratři a sestry, nikdy nejsme sami. Můžeme si být vzdálení, nevraživí, mů-

žeme se pokládat i za bezbožníky. Avšak evangelium Ježíše Krista nám zjevuje, že Bůh bez nás být nemůže. On nikdy nebude Bohem bez člověka. On bez nás nemůže být, a to je obrovské tajemství! Bůh nemůže být Bohem bez člověka! Toto tajemství je obrovské. A tato jistota je zdrojem naší naděje, která se nachází ve všech invokacích Otčenáše. Když je nám zapotřebí pomoci, Ježíš nám neříká, ať rezignujeme a uzavřeme se do sebe, nýbrž ať se obrátíme k Otci a s důvě-

rou jej prosíme. Všechny naše potřeby, od těch nejjevidentnějších a všedních, jako je pokrm, zdraví a práce, až k potřebě odpuštění a opory v pokušeních, nejsou zrcadlem našeho osamocení. Naopak, je tu Otec, který na nás ustavičně hledí s láskou a který nás zajisté neopustí.

Nyní vám dám jeden návrh. Každý z nás má mnoho problémů a potřeb. Zamysleme se mlčky trochu a přemýšlejme také o Otci, našem Otci, který nemůže být bez nás a který se na nás v této chví-

li dívá, a modleme se všichni společně s důvěrou a nadějí: „Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvěť se jméno tvé, přijď království tvé, buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes a odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Amen.“

*Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezitimulky redakce)*

MUČEDNÍCI NACISMU

Blahoslavený Titus Brandsma O.Carm.

V dnešním díle se budeme zabývat situací Církve v okupovaném Holandsku a představíme nejznámějšího holandského katolického mučedníka nacistického režimu, jímž je karmelitánský řeholník a univerzitní profesor P. Anno Titus Brandsma O.Carm.

V předchozích dílech našeho seriálu jsme vysvětlili, že nejhorší situace pro katolickou církev, pronásledovanou německými nacisty, byla v okupovaném Polsku. Také v samotném Německu včetně Rakouska a Sudet přinášeli katolíci pro své přesvědčení nemalé oběti včetně obětí krve. V jiných zemích ovládaných vyznavači hákového kříže však nebyla situace tak dramatická. Hitlerovcům záleželo především na německém obyvatelstvu, árijské rase. Ta měla být zbavena „židokřesťanského moru“. Poláci zase byli určeni jako jedni z úhlavních nepřátel říše a „méněcenná slovanská rasa“ k postupné likvidaci, jež se nemohla obejít bez prioritního zničení katolické církve, hlavní opory národního cítění a vlastenectví.

Na ostatním obyvatelstvu obsazených území již nacistům tolik nezáleželo. Němci zde přenechávali církevní záležitosti v maximální míře v pravomoci místních kolaborujících vlád, které měly zájem především „přežít“, samotná nacistická ideologie včetně jejího protikřesťanského aspektu je tolik nezajímala. Proto např. duchovní zde mohli bez potíží vyučovat náboženství na školách a katolíci neměli

Bl. Titus Brandsma O.Carm. Foto: Wikimedia Commons

většinou kvůli své víře potíže v zaměstnání. Docházelo pouze k zákazu katolických organizací a spolků, k postupné likvidaci církevních škol a katolického tisku, zavíraly se některé kláštery a omezovaly náboženské průvody v ulicích. Proto také důvody zatčení holandských, belgických

nebo francouzských kněží, kteří prošli koncentračními tábory, jak jejich statistiku uvádí Bedřich Hoffmann v uvedené publikaci, nejsou na rozdíl od německých či rakouských kněží motivované nábožensky, nýbrž politicky: spolupráce s odbojem, pomoc Židům nebo protinacistické či patriotické výroky v kázání.

Roku 1940 Němci obsadili Norsko a Dánsko, kde se drtivá většina obyvatelstva hlásila k protestantismu. Okupační správa ponechala řešení církevní problematiky v rukou místních úřadů. Na právním postavení evangelických konfesí těchto zemí se téměř nic nezměnilo, nicméně statistiky i zde evidují desítky zatčených evangelických duchovních pro spolupráci s odbojem nebo pro vlastenecká kázání.

Holandsko

Na jaře 1940 hitlerovská vojska obsadila Holandsko, když předtím barbary vybombardovala přístavní město Rotterdam. Holanďané v počtu cca 12 milionů byli tenkrát konfesně rozděleni na protestanty a katolíky, přičemž ti první měli mírnou početní převahu. Holandský meziválečný katolicismus se vyznačoval

velikou semknutostí kolem biskupů a od daností autentické katolické nauce, jakož i vysokou mravní úrovní života kléru a věřících, kdy porušování celibátu nebo manželské nevěry bývaly velmi řídkým jevem. Stejně tak holanďáci vynikali vysokou vzdělaností, mnoho jich dosahovalo nejvyšších vědeckých titulů.

Holandský katolický episkopát v čele s utrechtským arcibiskupem Johannem de Jongem vydal roku 1941, tj. rok po obsazení země Němci, pastýřský list odsuzující nacistickou ideologii. O rok později následoval další list proti deportacím Židů a osobní dopis arcibiskupa de Jonga okupačnímu komisaři Arthurovi Seyss-Inquartovi. Nacisté odpověděli ještě horší razíí proti Neárijcům, zejména proti židovským konvertitům. Zároveň gestapo pozatýkalo desítky katolických kněží a řeholníků, kteří byli v nějakém kontaktu se Židy, především se známou konvertitkou svatou Edith Steinovou, jejíž medailonek přineseme v příštím dílu seriálu.

Podle neúplných statistik prošlo koncentračními tábory a věznicemi III. říše cca 500 holandských kněží a řeholníků, nejméně 40 jich podstoupilo mučednickou smrt. Kromě již zmíněné židovské otázky zde hrály rozhodující roli protinacistické nebo vlastenecké výroky na kaza- telně a spolupráce s odbojovými skupinami. Z řeholních řádů byli v Holandsku nejvíce postiženi karmelitáni. Uvězněny

byly i tisíce praktikujících katolických laiků pro účast v odboji, za pomoc Židům nebo na základě udání pro výroky proti okupantům nebo proti hitlerovské nauce.

Blahoslavený Titus Brandsma

Tento nejznámější holandský katolický mučedník nacistického režimu byl karmelitánským řeholníkem a univerzitním profesorem. Narodil se roku 1881 ve farmářské katolické rodině. V 17 letech vstoupil do karmelitánského řádu, kde přijal jméno Titus. Roku 1905 byl vysvěcen na kněze a pokračoval ve studiu na Gregoriánské univerzitě v Římě, kde roku 1909 získal doktorát teologie.

Po návratu do vlasti inicioval ve spolupráci s dalšími řádovými spolubratry od roku 1916 překlad spisů největší karmelitánské španělské mystičky svaté Terezie z Avily. Roku 1923 se stává profesorem katolické univerzity v Nijmegen, kde přednášel filosofii a dějiny katolické mystiky. Z pověření holandského episkopátu se stal také hlavním poradcem holandských katolických žurnalistů.

Jako spolupracovník biskupů se podílel na jejich písemných prohlášeních proti nacistické ideologii a na obranu Židů. V lednu 1942 obchází na žádost biskupů redakce katolických periodik, které ještě mohly pracovat (okupanti většinu z nich zrušili), aby nepublikovaly žádné oficiální nacistické výnosy a články. Tato čin-

nost nezůstala utajena. V červnu byl zatčen a po krátkém pobytu v holandských věznicích odvezen do koncentračního tábora Dachau. Marně holanďáci biskupové protestovali.

Organizace SS prováděla v koncentračních táborech III. říše pokusy na věznicích. Blahoslavený Titus Brandsma se stal jejich obětí, hitlerovští zločinci si k tomu rádi vybírali katolické kněze a řeholníky. 26. července 1942 esesácká sestra píchla P. Brandsmovi karbolovou injekci, jež se mu stala smrtelnou. Papež svatý Jan Pavel II. jej roku 1985 prohlásil blahoslaveným mučedníkem, umučeným z nenávisti ke katolické víře. Karmelitáni ctí jeho svátek 27. července.

PhDr. Radomír Malý

*PhDr. Radomír Malý,
historik a publicista*

Použitá literatura:

- Blet Pierre: *Pius XII.*, Matice cyrilometodějská, Olomouc 2001
- Bühlmeyer Carl: *Kirchengeschichte III*, vyd. Schöningh, Paderborn 1959
- Glueckert Leopold O. Carm.: *Bratr proti fašismu*, Praha 1998
- Groppe Gerhard: III. Reich und Judenfrage, in *Kirchliche Umschau* 6/2003;
- Hoffmann Bedřich: *A kdo vás zabije*, Společenské podniky, Přerov 1946

FATIMA: DRUHÉ ZJEVENÍ PANNY MARIE

Panna Maria při svém prvním zjevení dětem Lucii, Františkovi a Hyacintě ve Fatimě dne 13. května 1917 slíbila, že se bude zjevat i v následujících měsících vždy třináctého dne. Její druhé zjevení ve Fatimě se proto uskutečnilo 13. června 1917.

Svátek svatého Antonína

Toho roku připadal 13. červen na středu, ale přesto lidé příliš nepracovali, protože to byl den svatého Antonína Paduánského, velkého portugalského světce¹ a patrona Portugalska i fatimské farnosti. Ta oslavovala svého ochránce nejenom zpí-

vanou mší svatou, ale i mnohými doprovodnými radovánkami, které milovaly především děti. Rodiče Lucie i Františka a Hyacinty proto doufali, že vše se vyřeší tím, že děti dají přednost jít na oslavu svatého Antonína a nepůjdou na Cova da Iria. V tom se však velmi mylili, proto-

že pasáči byli pevně rozhodnuti tam jít. Luciina matka, která i s jejími sestrami setrvala ve zraňujícím postoji pohrdání, chtěla původně svou dceru potají sledovat, ale nakonec přišly jiné osoby, které Lucii doprovázely, takže od svého původního záměru upustila.

V domově Františka a Hyacinty vládla dýchateľnější atmosféra, ale ani jejich rodiče je nakonec na Cova da Iria nedoprovázely. Měli obavy, že se nic nestane a oni budou muset čelit zahanbení. Šli proto na trh do vesnice Pedreiry koupit voly a vrátili se domů až večer. Hyacinta předtím na svou matku naléhala: „Maminko, nechod na trh, pojď na Cova da Iria, přijde tam Panna Maria.“ Matka jí však přesvědčovala: „Ty chceš jít za svatým Antonínem, nechceš jít na Cova da Iria.“ Hyacinta odpověděla: „Svatý Antonín není hezký.“ „Proč?“ „Protože Panna Maria je mnohem krásnější! Půjdu na Cova da Iria s Lucií a Františkem, a když Panna Maria řekne, abychom šli za svatým Antonínem, tak tam půjdeme!“

Zjevení nebeské Paní

13. června vyhnaly děti časné zrána svá stáda na pastvu. Po hodině a půl se i s ovceci vrátily domů, oblékly se do svátečních šatů a okolo jedenácté hodiny se vypravily na setkání s Pannou Marií. Na místě samotném bylo vedle nich přítomno kolem 50 až 70 lidí. Poté, co se všichni pomodlili růženec, zahlédli známý záblesk světla – „blesk“ –, který ohlašoval příchod Panny Marie. Pasáčci se přesunuli k malému dubu, nad kterým se za chvíli objevila Panna Maria.

Opět začal nebeský rozhovor mezi nejsvětější Pannou a Lucií. „Co si ode mne přejete?“ zeptala se Lucie. „Přeji si, abyste sem přišli příští měsíc třináctého, abyste se modlili každý den růženec a naučili se číst.² Potom vám řeknu, co chci.“ Lucie pak poprosila o uzdravení jednoho nemocného. „Pokud se obrátí, do roka se uzdraví,“ zněla odpověď.³

„Malé fatimské tajemství“

Obsah další části rozhovoru, který se týkal budoucích osudů dětí, bývá někdy nazýván „malým fatimským tajemstvím“, a to vzhledem k „velkému fatimskému tajemství“, sdělenému při následujícím zjevení. I když Panna Maria nepřikázala o něm mlčet, děti to pochopily z vnuknutí Božího. Bylo tak odhaleno sestrou Lucií až v její čtvrté vzpomínce z roku 1941.

Lucie žádala: „Chtěla bych vás poprosit, abyste nás vzala do nebe.“ „Ano, Hyacintu a Františka si tam vezmu brzo,

ale ty zůstaneš ještě nějaký čas na zemi.⁴ Ježíš chce, aby mě lidé poznali a milovali, a ty mu máš při tom pomoci. Chce zavést ve světě úctu k mému Neposkvrněnému Srdci.“ „Zůstanu zde sama?“ zeptala se Lucie s bolestí. Tato její bolest byla pochopitelná: Zažívala doma velké ústrky a jedinou lidskou útěchu nacházela u Františka a Hyacinty. Nyní se do-

Foto: <https://thecalltofatima.wordpress.com>

Pochopili jsme, že je to Neposkvrněné Srdce Mariino, zraňované lidskými hříchy, a že si přeje odčinění těchto vin.

zvěděla, že o ně brzy přijde. Maria ji však utěšovala: „Ne dítě! Bolí tě to hodně? Neztrácej odvalu. Nikdy tě neopustím, mé Neposkvrněné Srdce bude tvým útočištěm a cestou, která tě povede k Bohu.“⁵

Poté následovalo – stejně jako při předchozím zjevení – Boží světlo vycházející z Mariiných rukou. Lucie je líčí těmito slovy: „Při těchto posledních slovech otevřela ruce a zalila nás znovu odrazem oné nesmírné záře, v níž jsme se viděli jako ponořeni v Bohu. Hyacinta a František stáli v oné části záře, která se zvedala k nebi, a já v té, která se rozlévala po zemi. Před pravou dlaní Panny Ma-

rie bylo srdce ovinuté trním, které se je zdálo probodávat. Pochopili jsme, že je to Neposkvrněné Srdce Mariino, zraňované lidskými hříchy, a že si přeje odčinění těchto vin.“⁶ Boží světlo tedy symbolicky zobrazovalo budoucnost dětí, o které Maria před chvílí hovořila. Matka Boží také ukazuje své Neposkvrněné Srdce, o němž předtím mluvila. Ono je opravdu „srdcem“ a „duší“ fatimského poselství. Lucie případně poslání být apoštolkou úcty k němu.

Výslech na faře

Poté, co se Maria vznesla do nebe, se pasáčci vraceli domů, kam dorazili kolem čtvrté hodiny odpoledne. Pronásledoval je houf lidí, kteří je bombardovali různými otázkami. Děti však odpovídaly jen velmi krátce.

Následujícího dne byly fatimským farářem Manuelem Marquesem Ferreirou předvolány na faru. Luciina matka byla spokojená, protože doufala, že farář její dceru přísně potrestá a vytlučé jí z hlavy její lži. Není proto divu, že Lucie šla na faru s velkou bázni. Nakonec však výslech jí, Františka a Hyacinty, i když byl dlouhý a vyčerpávající, probíhal v přátelském duchu.

fr. Štěpán Maria Filip OP

P. Lect. PhDr. Štěpán Maria Filip OP, Th.D., vyučující na CMTF UP v Olomouci a na Angeli-ku v Římě

¹ I když je tento světec obecně nazýván „Paduánský“ podle italské Padovy, místa svého posledního působení a smrti, v Portugalsku je spíše označován jako „Lisabonský“, podle svého rodiště. Nechybí hlas, že si Matka Boží vybrala ke svým zjevením třináctý den v měsíci právě kvůli svátku tohoto světce.

² Toto vyjádření má v portugalštině význam „jít do školy“. Týkalo se to samozřejmě jen Lucie, protože František a Hyacinta brzy zemřeli.

³ Srov. «Vzpomínka čtvrtá», II, 4. In: *Sestra Lucie hovoří o Fatimě*. Fátima: Secretariado dos Pastorinhos, 1994, s. 165.

⁴ Lucie umře 13. 2. 2005 ve věku 97 let.

⁵ Srov. «Vzpomínka čtvrtá», II, 4. Tamtéž.

⁶ Tamtéž, s. 166.

PROČ JE „LGBTQ“ NESPRAVEDLIVĚ NE-DISKRIMINAČNÍ

Můžeme bez obav užívat ideologická označení sexuální orientace a genderu? Jde jen o nálepky, na nichž příliš nezáleží, nebo o zásadní termíny, jejichž užíváním se podílíme na relativizaci pravdy?

Někdy mám dojem, že jsem jediný, kdo se plete. Ve velké části katolických médií, s nimiž se setkávám, vídám termíny jako „gay“, „lesba“ a „LGBTQ“ bez jakýchkoli výhrad a bez vysvětlení. Jen několik dnů předtím, než jsem napsal tento článek, jsem ve velkém katolickém zpravodajském médiu narazil na slovo „gay“ použité tímto způsobem jak v článku, tak v titulku.

Již mnohokrát jsem slyšel, že posedlost „nálepkami“ a jazykem je ztráta času a že na používání ideologických označení sexuální orientace a genderu jednoduše nijak příliš nezáleží – katolíci je mohou a měli by užívat bez obav. Prý to dělají i duchovní osoby, od Svatého otce před biskupy a kněze až po některé moje spolubratry jáhny. Když papež František neformálně, nonšalantně pronesl termín „gay“ při jedné ze svých tiskových konferencí v letadle, označili to někteří za seismický posun. Tak velký krok kupředu ve vztahu Církve k „LGBT komunitě“! Mluvit o lidech pomocí slov, jimž oni sami dávají přednost, je koneckonců známka „respektu“. A *Katechismus* nám říká, abychom s „LGBTQ lidmi“ jednali s úctou, soucitem a jemnocitem. Když tato označení sexuální orientace a genderu odmítám, projevují tím prý neúctu ke gayům.

Proto si někdy skoro myslím, že se v tom třeba mýlím. Pak si však vzpomenu na další věc, jíž nás učí *Katechismus*, totiž že je třeba vyhnout se „jakémukoli náznaku nespravedlivé diskriminace“ vůči lidem s homosexuálními sklony (KKC 2358). Proto mě napadá: a co vyhýbání se nespravedlivé *nediskriminaci*, ve smyslu *nerozlišování*, vyhýbání se věcem, aniž bychom je napřed pečlivě uvážili?

V tomto světle je nepřikrášlená pravda o těchto ideologických nálepkách taková, že jejich bezstarostné a neuvážené

užívání v sekulárních i katolických kruzích *není* objektivní známkou skutečného respektu. Jestliže *skutečně* věříme a vyznáváme to, co Církev učí o lidské sexualitě, je užívání těchto označení nevybíravým *popřením pravdy* o Božím plánu pro nás. Je samo o sobě pod úroveň lidské důstojnosti osob, k nimž se vztahují (a to i tehdy, pokud si je tyto osoby samy přejí).

Je to „nespravedlivá nediskriminace“.

Foto: Flickr, Archway Andres (CC BY-NC-ND 2.0)

„Sexualita“, která není zaměřena na manželskou lásku muže a ženy, je sexuální nezřízeností, nikoli sexualitou jako takovou. Polysexualismus kultury je pouhou iluzí, která zakrývá skutečný Boží plán pro lidskou přirozenost.

Za realitu stojí za to položit život
Zamysleme se nad tím. Slova mají dané významy, ideálně vyrůstající z objektivní reality, ale až příliš často jen v pomíjivých kulturních jevech. Jedno ze slov, které bylo zmíněno, „gay“, kdysi v angličtině

znamenal „veselý“. Společnost toto slovo „přeprogramovala“ pro určitou agendu. Nově je „normální“ používat ho pro označení naprosto vymyšlené „sexuality“, která byla redefinována tak, jako by šlo o absolutně přijatelný „odstín“ v nedávno objeveném proměnlivém spektru nyní schvalovaných sexuálních sklonů a identit.

A přesně proto jde o věc, za níž je v kulturních válkách nutno umírat.

Této ideologické agendě už vadí i zájmena „on“ a „ona“. „On“ už nemusí znamenat „osobu mužského pohlaví“ a „ona“ nemusí označovat „osobu pohlaví ženského“. „On“ se nově definuje tak, že *musí* zahrnovat člověka *jakéhokoli* pohlaví, který si přeje, aby se o něm mluvilo jako o muži (kdybych se měl vyjadřovat kulturně korektně, měl bych místo „jakéhokoli pohlaví“ říkat „jakéhokoli genderu“ – směla). Podobně potupně se zachází i se zájmenem „ona“.

V ideologii sexuální orientace i v ideologii genderu existuje tentýž základní problém – naprosté odmítnutí skutečnosti komplementarity pohlaví. I když, *ve skutečnosti* nikoli „naprosté“, není-liž pravda? Velkou ironií obou ideologií je totiž to, že mužství a ženství (byť mužem a bytí ženou) se v homosexualistických a transgenderových komediích ve skutečnosti v žádném případě neodmítá. Osoby s homosexuálními sklony a genderovou dysforií (chorobný stav úzkosti, pozn. překl.) tyto způsoby bytí naopak *absolutizují*. Pouze relativizují jejich tělesnou skutečnost, takže mužství muže a ženství ženy již nemusí nutně souviset s tím, jak vypadá jejich tělo.

Jakmile se rozhodneme, že neexistuje „sexualita“ (singulár), nýbrž celá plejáda „sexualit“ (plurál), je snadné zavrhnout „osobu jako tělesnou realitu“. Tento

vnitřně rozporný pohled by se dal zhruba přirovnat k uctívání Nejsvětější Trojice jako „jednoho z mnoha bohů“ vedle nekonečného zástupu pohanských božstev v chrámu, který se chystáte postavit. Je to naprosté vymazání pravdy o tom, kým Bůh skutečně je.

Smiřme se s pojmy – a vymysleme si nové

Máme-li se my katolíci vyhnout ideologické pasti bezstarostného, bezhlavého akceptování falešných „sexualit“, možná si musíme vypůjčit něco z *teologie*, abychom vyjádřili to, čemu máme skutečně věřit v oblasti *antropologie*. Musíme mít na paměti, že právě tak jako Církev učí, že jsme monoteisté odporující polyteismu, říká také to, že jsme „monosexualisté“ v protikladu k „polysexualismu“ (jde o novotvary, ale jasně vyjadřující podstatu).

Jestliže jako monoteisté vždy usilujeme o správnou volbu slov, abychom zabránili jakémukoli zdání, že Nejsvětější Trojici klademe na stejnou úroveň jako řekněme Dia nebo Baala, neměli bychom činit naprosto totéž, máme-li co do činnosti s falešnými takzvanými formami „sexuality“? Z tohoto pohledu by mělo být jasné, proč například já sebou trhnu, kdykoli se setkám s termínem jako „gay křesťan“ nebo „LGBT katolík“. Z hlediska monoteisty, který je zároveň monosexualistou, vede takové slovní spojení ke směsici omylu a pravdy.

Věřící monoteista-monosexualista si musí uvědomovat falešnost spojení mylného polysexualistického termínu se správným termínem *monoteistickým*. I když skutečnost, že jde o protimluv, není tak zřejmá jako v případě „pohanského křesťana“ nebo „homosexuálního heterosexuála“, i termín „gay katolík“ nicméně obsahuje vnitřní rozpor, neboť „gay“ je slovo z *polysexualistického* slovníku, tak jako „Pallas Athéna“ patří do polyteistického pantheonu. Katolíci mají polysexualismus odmítat právě tak, jako odmítají polyteismus.

Nauka Církve je jednoduchá

Je tedy tato *nediskriminace* v terminologii skutečně nespravedlivá? Překračuji hranice učení Církve, když tvrdím, že „sexualita“ je jen jedna? Co je špatného

Foto: Flickr, Slices of Light (CC BY-NC-ND 2.0)

na tom, když se mluví o „sexualitách“ leseb, gayů, bisexuálů, queer, genderově nonkonformní, genderově fluidní, transgenderové, autosexuální, pansexuální, polysexuální, demisexuální, intersex, agender, bigender, trigender, nebinární, skoliosexuální a další? (Už tento seznam je sám o sobě klíčem k odpovědi...)

Nazývat věci pravými jmény a stavět se proti falešným ideologiím znamená bojovat v první linii zákopové války současné kultury. Opouštět pozice by znamenalo vyklízet klíčový prostor.

Jsem pevně přesvědčen, že můj postoj je správný a zakládá se na pravdě uvedené jasně v *Katechismu* (2360): *Pohlavnost je zaměřena na manželskou lásku muže a ženy.*

Církev učí komplementárním monosexualismu. Nikdy jsem nezažil, že by nauka Církve uváděla jako Boží plán pro nás různé „sexuality“, ani jsem se nikdy neseťkal se žádnou zmínkou o jiné sexuální „identitě“, než je „muž“ nebo „žena“. Podle KKC 2360 je to prosté: cokoli, co *kultura* nazývá „sexualitou“

a co *není* zaměřeno na manželskou lásku muže a ženy, je z definice sexuální *nezřízeností*, nikoli sexualitou jako takovou. Polysexualismus kultury je pouhou iluzí, která snadno zakryje *monosexualismus* samotného přirozeného zákona – skutečný Boží plán pro lidskou přirozenost.

Odpor proti polysexualismu proto není pouhou hrou se slovy, v níž se projevuje „nedostatek úcty“ vůči LGBTQ lidem ze strany arogantních, puritánských bigotů, kteří je jednoduše odmítají nazývat jimi samými upřednostňovanými jmény. Tak to není. Nazývat věci pravými jmény – a stavět se proti falešným ideologiím užívajícím falešné nálepky pro falešné věci – znamená bojovat v první linii zákopové války současné kultury. Opouštět pozice by znamenalo vyklízet klíčový prostor.

Bojujte dobrý boj proti nediskriminaci

My katolíci musíme svůj prostor naopak držet a hájit pravdu přirozeného zákona, že sexualita je jedinečná věc, nikoli nekonečná přehlídka nálepek vytvořených falešnými ideologiemi sexuální orientace a genderu. Ničí opravdové důstojnosti nepomůžeme, budeme-li o sexuální nezřízenosti mluvit eufemisticky jako o sexualitě, ani není projevem zdvořilosti používat úmyslně pro konkrétní ženu zájmeno „on“ nebo pro muže

„ona“. Lidé prožívající sexuální sklon či sexuální „identitu“, která není zaměřena k manželské lásce muže a ženy, totiž díky společenskému vynálezu „polysexualistického“ světa nezískali ani špetku úcty, soucitu či jemnocitu navíc ve srovnání s Božím monosexuálistickým, komplementárním plánem pro člověka.

Polysexualismus je intenzivní formou sexuální *nediskriminace* a z podstaty představuje nespravedlnost vůči lidské osobě. Tyto pravdy jsou však v našem současném klimatu pohřbeny pod horou zábran v Církvi i mimo ni. Proto o tom píšou znovu a proto je třeba mluvit více, a nikoli méně, o falešných ideologiích,

s nimiž bojujeme. S lidmi s homosexuálními sklony a problémy s genderovou identitou nemohu jednat se skutečnou „úctou, soucitem a jemnocitem“, jestliže nezačnu *diskriminovat* – rozlišovat – v jazyce, jehož užívám, když popisují je i problémy, jimž čelí. Nejsem-li ochoten svým bratrům a sestrám, katolíkům i nekatolíkům, sdělovat kontrakulturní pravdu *monosexuálistu*, pak se mé cílené *nediskriminační* chování paradoxně stane formou *diskriminace* právě těch lidí, jimž se chci přiblížit.

Pokud nejsme ochotni odstranit *jakýkoli náznak nespravedlivé diskriminace* (KKC 2358), neprošli jsme základní

zkouškou skutečné úcty, skutečného soucitu a skutečného jemnocitu. Polysexualismus je falešný grál. Pouze pravda monosexuálistu přivede svět zpět k opravdové svobodě a pravému rozkvětu lidské osoby.

Jim Russell

<http://www.crisismagazine.com>

Přeložila Lucie CekotováM

Jáhen Jim Russell působí v arcidiecézi St. Louis a píše o manželství, rodině a sexualitě z katolické perspektivy

CHIMÉRA MULTIKULTURALISMU

Multikulturalismus je rozporná idea, kterou nelze učinit realitou. Lze se o to sice pokusit, v takovém případě ale hrozí, že pokus skončí stvořením monstra.

Multikulturalismus je slovo, na které jedni přísahají, zatímco jiní ho zatracují. Vypadá na první pohled skvěle, jako by vyjadřovalo stupňování kulturnosti: nekulturní (barbar) – kulturní (průměr) – multikulturní (maximální kulturnost). Tak tomu ale zjevně není. Výraz „multikulturní“ vyjadřuje nikoli míru kulturnosti, ale způsob praktického přístupu ke kultuře či kulturám. A v tom je zakopan pes. Pokusím se ukázat, že multikulturalismus sám o sobě není ani dobrý ani špatný, protože tak lze hodnotit pouze něco skutečného. Multikulturalismus ale skutečný není – je prostě neuskutečnitelný. Je to rozporná idea, kterou nelze učinit realitou. Lze se o to ale pokusit, a v takovém případě hrozí, že důsledky pokusu o stvoření rozporu skončí stvořením monstra.

Co je to kultura

První věc, kterou je třeba vyjasnit, je slovo „kultura“. Zde nepůjde o tzv. kulturu vysokou, tedy kulturu ve smyslu umění, ale o kulturu sdílenou, tj. způsob živo-

ta, hodnotový žebříček, hlavní zásady soužití apod. Jakýsi multikulturalismus vysoké kultury (i když se mu tak neříká) není společensky zajímavý a najdeme ho prakticky v každé galerii, která se nespécializuje na jeden styl. Klíčová je otázka multikulturalismu sdílené kultury.

Foto: Flickr, .FuturePresent. (CC BY-ND 2.0)

Mějme nějakou společnost na určitém území. Ta může mít buď jednu kulturu (I), nebo kultur více (II). Pokud je kultur více, tak může být jedna z nich dominantní (II-1), nebo žádná z nich dominantní není (II-2). Pokud není, tak to může být něco náhodného a dočasného

(II-2-a), nebo něco cíleného a chtěného (II-2-b). A právě tento poslední bod vyjadřuje ideu multikulturalismu. Podívejme se na všechny možnosti s otázkou, jak se v nich projeví soužití různých kultur.

Společnost s jedinou kulturou

V případě společnosti s jedinou kulturou (I) žádný problém nenastává. Konflikty ve stylu života, hodnotách či morálních zásadách prakticky neexistují nebo jsou pouze zanedbatelné. Všichni lidé se totiž pohybují ve více méně stejném hodnotovém prostoru a rozdíly jsou pouze drobné, individuální odlišnosti. Takových společností ale v dnešním globalizovaném světě příliš mnoho není. Mohou to být společnosti primitivní, kam ještě vnější vlivy nedorazily, nebo společnosti, které se před vnějškem cíleně uzavírají, nebo společnosti, které vše odlišné vyhnaly, či dokonce vyhladily.

Společnost s více kulturami

V případě společnosti s více kulturami, kde jedna převažuje (II-1), jde o klasický

koncept respektované dominantní kultury a tolerance kultur jiných. Onen respekt i tolerance mohou být větší či menší, ale v zásadě platí zásada „žít a nechat žít“ s tím, že v případě kulturních nekompatibilit, které by hrozily konfliktem, má navrch kultura dominantní a kultury tolerované buď v dané věci musí ustoupit ze sféry veřejné do soukromé, nebo se smířit s tím, že je jim něco zcela zapovězené.

Složitější je, když žádná kultura dominantní postavení nemá (II-2), buď proto, že počty obyvatel hlásících se k různým kulturám jsou zhruba vyrovnané, nebo proto, že většina svou kulturu nemá sílu nebo vůli prosazovat jako dominantní (což je, jak se zdá, případ mnoha evropských států). Stav takové vyrovnané multikulturality může nějaký čas trvat bez větších problémů. Hrozí ale, že v případě nestability (např. v případě ekonomických problémů, politického pnutí nebo jiných krizových stavů) dojde ke konfliktu a zastánci přinejmenším jedné z kultur budou chtít problémy řešit eliminací významu a vlivu kultur jiných.

Cíl multikulturalismu

Cíl multikulturalismu je přitom takový nestabilní stav cíleně zavést a udržet. Obojí je však obtížné a v dlouhodobém měřítku neudržitelné. Skutečný multikulturalismus, tedy naprostá rovnost všech kultur na jednom území, je prostě nesmysl. Proč? Protože různé kultury s sebou nesou zásady, hodnoty a zvyky, které jdou často proti sobě. Který den máme svítit jako sváteční? Pátek, sobotu, neděli, nebo ještě nějaký jiný? Pro každé náboženství jiný? Pak nastane problém v pracovně-právních vztazích, v otvíracích dobách obchodů apod. Je samozřejmě možné ponechat každé kultuře její vlastní den odpočinku, ale pak docílíme toho, že křesťané budou zaměstnávat křesťany, židé židy a muslimové muslimy, budou chodit do svých obchodů apod. Z ideje jedné multikulturální společnosti se stane realita tří vedle sebe existujících a navzájem se izolujících komunit. A to jsme se dotkli jen relativně neproblematického bodu. Musíme si uvědomit, že do oblasti kulturních střetů spadají i věci jako zabíjení nevěřících, lhaní ji-

Foto: Flickr, juliaem40 (CC BY-NC-ND 2.0)

nověrcům, pomoc trpícím, vztahy muže a ženy apod. Ten, kdo bude chtít vykázat kulturní odlišnosti do oblasti soukromé, neuspěje, protože to je liberální představa přijatelná jen pro některé – je sama výrazem určité kultury. Nehledě na to, že i ten nejindividualističtější liberál se musí nějak domluvit s ostatními lidmi – v jeho terminologii: musí se dohodnout na nějaké společenské smlouvě. Ale mnozí z jeho spoluobčanů nebudou chápat sebe sama liberálně jako izolovaná individua, ale jako členy nějaké komunity, z jejichž zásad nebudou chtít ustoupit, protože

Multikulturalismus často sklouzává do snahy zatočit s nepohodlnými kulturami, které nám kazí ideál.

by ztratili svou vlastní kulturní identitu. Navíc tyto zásady často představují univerzální nárok, a jejich zastánci se tedy nespokojují s uznáním existence jejich protikladů jako legitimní plurality. Společenská smlouva se v takové situaci stane iluzí.

Pokud zachováme opravdovou interkulturální rovnost, pak budou z výše uvedených důvodů meziosobní vztahy příslušníků různých kultur vysoce problematické a do problému se dostane

i profilace samotné multikulturální společnosti navenek – jako stát či národ. Bude třeba si stanovit ekonomické priority (zisk, udržitelný stav, preference domácího, zákaz některých potravin či jiných výrobků atd.), zásady školství (věda, kritické myšlení, pojetí výchovy k občanství apod.) nebo zahraniční orientace (kdo je náš vzor a kdo „velký Satan“ či říše zla?). To všechno se stane velmi snadno naprosto nestabilní složkou hrozící kolapsem.

Neudržitelnost multikulturalismu

Výše jsem řekl, že je multikulturalismus rozporný. To by znamenalo, že je naprosto neuskutečnitelný. Toto tvrzení jsem dále poněkud oslabil tím, že jsem uznal možnost realizace multikulturalismu, ale nemožnost jeho dlouhodobé udržitelnosti v turbulentním světě. Lze si samozřejmě představit situaci, kdy by byl multikulturalismus udržitelný i dlouhodobě. Bylo by to tehdy, kdyby šlo o společenství kultur, které jsou sice různé, ale žádná není nebo nechce být dominantní. Bylo by ale třeba vybrat co nejkompatibilnější kultury a navíc zaručit co největší míru laxnosti jejich příslušníků vůči dodržování svých vlastních zásad. Občas to nějakou dobu funguje, ale dlouhodobě není takto laxní komunita asi žádného kulturního okruhu. Ne, multikulturalismus je ve své podstatě neudržitelný. Dokladem je i situace současného Západu, kdy se

střety projevují nejen mezi tradičními Evropany a přistěhovalci (povětšinou muslimy), ale i mezi tradičními Evropany samotnými. Jakkoli máme spoustu věcí společných a jednotných, čím dál tím víc se ukazují kulturní střety, které nabourávají i společenskou soudržnost zdánlivě jednotné euroamerické kulturní oblasti. Pacifismus, potraty, homosexuální „manželství“, společenský význam náboženství apod. jsou některé příklady brizantních témat, které se čím dál tím více stávají kamenem úrazu, štěpí společnost a hrozí společenskou krizí. A vidíme stejně zřetelně, že právě pro řadu zastánců multikulturalismu je nejsnazším řešením úsilí

o eliminaci jiných názorů, než jsou jejich liberální postoje. Multikulturalismus tak často sklouzává do snahy zatočit s nepohodlnými kulturami, které nám kazí ideál. Mrtvola multikulturalismu je pak cudně přikryta rouškou lidských práv nebo chimérické lásky k celému světu – hlavně k těm, kteří nestojí vedle nás, takže nás nic nestojí ani naše láska k nim.

Dodejme, že multikulturalismus narazí jak na prostou nekompatibilitu různých životních stylů, které nejsou zásadním kamenem úrazu, tak na nekompatibilitu zcela zásadních náboženských nebo etických hodnot a preferencí. V tom druhém se za normálních

okolností prostě neshodneme. Byly, jsou a budou věci, za které jsou mnozí z nás ochotní se bít a třeba i válčit. V tom prvním se shodnout můžeme, ale stojí to za to, když nejde to druhé? Nebylo by lépe zařadit multikulturalismus do muzejní expozice vymřelých druhů nebo ještě lépe vyhodit ho na smetiště dějin?

Tomáš Machula
(Mezititulky redakce)

Tomáš Machula, filosof a teolog, rektor JU v Českých Budějovicích, člen Laických sdružení sv. Dominika

FIKTIVNÍ FILOSOFICKÉ ROZHOVORY O NEFIKTIVNÍCH PROBLÉMECH

Multikulturní obohacení

V dnešním díle budeme opět sledovat diskusi dvou přátel, filosofa a nefilosofa, tentokrát na téma míšení kultur a vzájemného kulturního obohacování.

N: Co říkáš na myšlenku, podle níž se máme otevírat jiným kulturám, protože takový postoj vede ke kulturnímu obohacení? Mně se jeví jako přijatelná. Naše vlastní kultura je sice dost pestrá, ale když do ní vstoupí nové a odlišné kulturní prvky, získá oproti své stávající podobě něco navíc a to je evidentně rozmanitější stav, který nám otevře nové možnosti kulturního života.

F: Diskuze o tzv. kulturním obohacování, které se vedou v souvislosti s problémem multikulturalismu, často vycházejí ze špatných předpokladů. Kultuře se v nich rozumí jako vnějšímu produktu člověka, který je výsledkem jeho civilizačního a technického úsilí ve vztahu k jeho okolí. Když se pak mluví o přínosech kultur, jejichž příslušníci se derou na naše území, horuje se o obohacování, spočívající v „rozšíření“ řady výtvorů, které po sobě dosud zanechala kultura Západu. V tomto kvantitativním pohledu se to jako oboha-

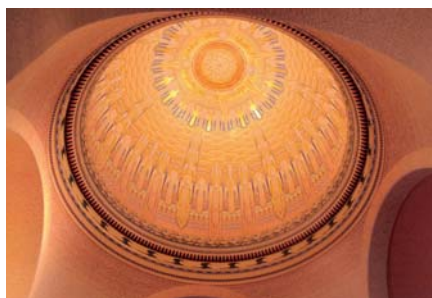

Foto: Flickr, dw01010101 (CC BY-NC-ND 2.0)

cení samozřejmě jeví, neboť 2, 3, 4 atd. je více než 1. Avšak kultura je ve svém primárním významu něčím mnohem niternějším. Člověk má schopnost kultivovat prostředí, v němž žije, ale díky sebereflexi, která mu je vlastní, může kulturně působit i sám na sebe. A nejen může, dokonce musí. Člověk je kulturní bytostí a do světa vstupuje jako nedokonalý, nehotový, necivilizovaný a nekultivovaný tvor. Právě kultura je nástroj kultivace a civilizování člověka. Prostřednictvím kultury se člo-

věk dohotovuje, či chceš-li, seberealizuje. V tomto ohledu vstupuje do hry hledisko kvalitativní. Ne každá kultura realizuje člověka přiměřeným způsobem. Mám podezření, že v některých případech může dokonce přivodit tragické zmaření jeho lidského potenciálu.

N: Takhle jsem se na věc nikdy nedíval. Proč by však i v této optice nemohlo platit, že míšení kultur představuje nové možnosti sebe-kultivace člověka, a tedy obohacení? Nechme stranou tvé podezření. To se mi zdá přestřelené. V tvém pohledu přece neexistuje rovnítko mezi kulturní odlišností a špatností. Nebo snad ano? Proč by jiný druh kulturní sebe-formace člověka, odlišný od té, kterou nám nabízí kultura západní, měl být automaticky špatný?

F: To samozřejmě netvrdím. Chci tě jen upozornit na výjimečnost určité kulturní tradice Západu a na důsledky, které z toho plynou. Naši dávní předchůd-

ci, antičtí Řekové, pochopili, že člověk do světa vstupuje jako nehotová bytost se svým potenciálem, a že je ho třeba uskutečnit přiměřeným způsobem. Přišli s pojetím ctnosti (*areté*), v níž spatřovali maximální uskutečnění lidských možností. Dám ti jeden příklad. Člověk má schopnost vyvinout určitou rychlost v běhu na 100 m. Ti, kdo je zaběhnou pod 10 sekund, přiblížili tuto schopnost až k samotnému jejímu stropu. Uskutečnili ji maximálním způsobem. Ale úkolem člověka není vrhnout celou svoji energii do zlepšování svého výkonu v běhu, skoku či v nějaké jiné sportovní disciplíně. Úkolem člověka je dosáhnout svého vrcholu v řádu samotného lidství – v rovině svého rozumu, své vůle a svých lidských emocí. Proto potřebuje to, co nazýváme kultura. Díky kultuře dochází k rozvoji specifických lidských kapacit. Stačí se zamyslet nad tím, co znamená obrat „kultivovaný člověk“. Je to člověk s určitými znalostmi a s určitými způsoby jednání a citění. Zkrátka se zcela určitým přístupem k životu. Nekultivovanému člověku takový vnitřní profil schází. Mám za to, že některé kultury své příslušníky vystavují nebezpečí, že se minou s cestou, která vede k autentickému sebe-rozvoji člověka.

N: Tomu nevěřím. Setkal jsem se s mnoha lidmi z jiných kultur a o všech musím říct, že vystupovali kultivovaně. Kdybys měl pravdu, museli by myslet a jednat jako barbaři. Navíc, rozhlédni se po své vlastní kultuře. Kolik barbarsky smýšlejících a jednajících lidí existuje u nás na Západě! Ta skvělá západní kultura na ně nějak nezabírá!

F: To je jiná otázka. Jedním z úkolů kultury je rozvinout člověka v jeho racionálním rozměru. Již Sokrates pochopil, že budu-li se v myšlení pohybovat na úrovni pouhých domněnek, skutečným ho jen z malé části. Jako kdybych běžel těch 100 m za 10 minut namísto za 10 vteřin. Rozum je svou povahou určen k dosažení vědění. Vědět znamená nahlížet pravdu s jistotou, tedy s neochvějným přesvědčením, že nemůže platit její opak. Ví-li, že člověk je svobodný, musím vidět, že každé popření jeho svobody je nutně nepravdivé. Pokud nenahlížím nutnou mylnost popírání lidské svobo-

dy, pak v její existenci pouze věřím, mám o ní jen domněnku a nejsem ji schopen hájit před zpochybňováním. Tak to je s každou pravdou o člověku a jeho světě. Kulturní odkaz Řeků, který nám předali ve své filosofii, před nás staví přesně tento aspekt ideálu lidství. Ideálu člověka, který určité, životně důležité věci skutečně ví, a proto je schopen se postavit na jejich obhajobu, je-li to nezbytné.

N: Rozumím, co říkáš. Nevím ale, kam tím míříš.

Slunce jako symbol světla rozumu a víry na oltáři sv. Tomáše Akvinského. Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

V lůně Západu se zrodil typ racionality, který lidem umožňuje nahlížet určité pravdy o člověku, společnosti a světě jako nezpochybnitelně jisté.

F: Teď si představ, že existují kultury, které lidskému jedinci nepřiznávají právo na svobodný rozvrh jeho života. Hodnota lidského jedinca je v nich dána přináležitostí ke společnosti, k určitému náboženství apod. Nebo považují ženu za bytost druhé kategorie. Také si myslí, že kdo nesdílí jejich pohled na život, zasluží smrt. My na Západě se na tyto záležitosti díváme diametrálně odlišným způsobem. A nyní se tě ptám, zda je náš pohled na lidského jedinca v jeho nedotknutelné hodnotnosti, na ženu jako rovnoprávného člověka, na svobodu názoru a vyznání jen vírou nás západních lidí, jen naši preferencí, která se historicky ustavila, anebo jsme tyto naše postoje schopni obhájit jako pravdivé, jsme schopni o nich mít autentické vědění?

N: Myslím, že většina lidí na Západě těmto axiomům pouze věří. Kdyby měli dokázat, že se jedná o objektivně platné hodnoty, přiznali by, že nemají patřičné důvody k jejich neotřesitelnému založení.

F: Pak je to ale alarmující. To by totiž znamenalo, že naše západní víra stojí proti jiným vírám (jiným kulturním hodnotám). Mezi těmito vírami je momentálně nejsilnější kultura islámu, o jejíž obohacující vliv nyní jde. Ovšem dvě víry, nakolik jsou pouhými vírami, tedy něčím racionálně nezajistitelným, jsou stejně hodnotné. Proč by jedna ze dvou stejně racionálně nezaložitelných pozic měla být lepší než ta druhá? My Západané máme určitou víru a preference, muslimové zase jinou víru a preference. Co tedy mezi nimi rozhodne? A k rozhodnutí mezi nimi musí dojít, protože výše jmenované hodnoty se na obou stranách profilují protikladně. Sen o mírové koexistenci liberálního Západu s islámem nechme těm, kdo zaměňují přání za realitu. Když nerozhodne rozum/argument, který v případě víry není k dispozici, rozhodne síla. Kdo je silnější a vitálnější, ovládne prostor. Pokud bychom ale měli ve prospěch postoje Západu nezpochybnitelné racionální argumenty, pak v nich máme i oporu pro rezistenci vůči silám, které se je snaží napadat. Tady vidíš enormní důležitost odkazu starých Řeků, důležitost kultivace rozumu, který umí pracovat v režimu vědění, a ne jen na úrovni domněnek, preferencí a víry.

N: Kromě tebe a několika dalších myšlenkových disidentů neznám nikoho, kdo by ještě sdílel vaši víru v sílu rozumu. Asi tedy bude muset nakonec dojít k měření sil. Za předpokladu, že islám nebude respektovat naše pojetí života soukromého a veřejného.

F: To by musel do své kultury implantovat typicky západní přesvědčení. Tomu chceš věřit? Proč ne. Víra zbařená jakékoli možnosti racionální opory se stává otevřenou k čemukoli. Právě tady vidím ono nebezpečí, o němž jsem mluvil před chvílí. V lůně Západu se zrodil ten typ racionality (kultury rozumu), který lidem umožňuje nahlížet určité pravdy o člověku, společnosti a světě jako nezpochybnitelně jisté. Jen v takovém případě je možné zastávat silné přesvědčení,

podle něhož není přípustná pochybnost o hodnotě života lidského jedinice, o jeho právu na svobodný rozvrh existence atd. Proto také mohl Západ vybudovat instituce na obranu takto pojatého života člověka. V tom spočívá jeho nadřazenost vůči kulturám nezápadního typu. Spočívá v tom, že je mohutnou kulturou sloužící svobodnému životu člověka a že své členy vnitřně formuje tak, aby se na skutečnost dívali právě tímto pohledem a ve shodě s ním také jednali. Kultura, které tento typ racionality (kultury rozumu) neznají, nevedou své členy k vnitřnímu nahlédnutí toho, že určité názory a postoje nemají oporu v realitě, a jsou tedy mylné, zatímco jiné tuto oporu mají, a jsou tudíž pravdivé. Lidé těchto kultur zaujímají své názory a postoje jen na základě víry, proti níž však stojí víry

s opačnými obsahy. Proto se při vzájemném setkání takových kultur často tasí zbraně, ne argumenty. Absentují zde prostředky, které by dovolily nalézat to, co různé příslušníky kultur spojuje, protože tyto prostředky může nabídnout jen vědoucí rozum. Pouhá víra absolutizuje své „pravdy“ a k „nevěřícím“ se staví negativně. Uvedený druh víry vnitřně formuje své vyznavače a plodí v nich charakter, který je staví do opozice k jinověrcům. Škála této negace je různá – jde od prosté vnitřní nedůvěry až k nutkání zabíjet. To už pak záleží na tom, jakého vykreslení se v té či oné kultuře jinověrcům dostává. N: Když uznáme, že způsob poznávání je prostředkován kulturně, a je tedy určitým druhem kultivace člověka, pak to vše dává smysl. Deklarace cizích kultur jako stejně hodnotných s tou naší západ-

ní by pak nedávala smysl. Ale nedostává se tím Západ přesně do té pozice, kterou kritizuješ? Do pozice negace a odmítání jiných kultur?

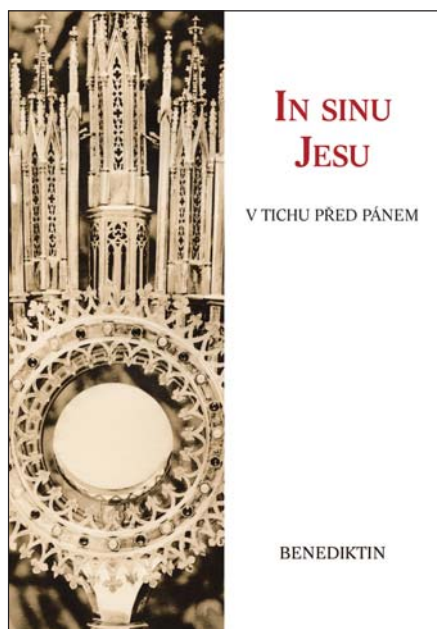
F: Ani zdaleka. K formulaci západní kulturní identity jsme nuceni pod tlakem kultur, které se tlačí na naše území a vznášejí svoje nároky. Ty mnohdy atakují nezpochybnitelné právo člověka na život a jeho svobodné rozvíjení. Bránit tyto hodnoty není žádnou nenávistí, nýbrž úkonem lásky a respektu, které dlužíme každé lidské bytosti.

Roman Cardal

PhDr. Roman Cardal, Ph.D., filosof. Přednáší na vysoké škole CEVRO Institut a spolupracuje s Občanským institutem

Benediktin: In sinu Jesu. V tichu před Pánem

Roku 2007 začali uprostřed ticha adorace k srdci jednoho kněze promlouvat Pán Ježíš a Panna Maria. Z těchto slov se zrodila kniha *In sinu Jesu*, jejíž stránky hovoří přímo doprostřed potřeb člověka naší doby a pomáhají mu prohloubit vztah k Pánu.

Na pozadí základního tématu, jímž je klanění se eucharistickému Kristu a přinášení náhrady za ty, kdo se neklanějí, se zde otvírají mnohá další základní témata duchovního života: modlitba v různých svých rozměrech; význam odevzdání se Boží prozřetelnosti; nezbytnost ticha; potřeba svátostí a posvátné liturgie; tajemství nejsvětější oběti mše svaté; podstata kněžství a klíč k jeho apoštolské plodnosti; role Panny Marie a svatých v našich životech; zkušenost hříchu a vlastní slabosti na cestě dorůstání v Krista; touha po nebi a vytoužená obnova katolické církve na zemi.

Tato kniha, jejíž učení je pevně opřeno o Písmo i apoštolskou Tradici, vyšla s církevním schválením původně v angličtině a stala se zdrojem obnovy vnitřního života řady kněží, řeholníků i laiků.

UKÁZKA

„Postav mě na první místo. Dávej mé přátelství před všechno ostatní. Bez mého přátelství nemůžeš žít. Není dobré, abys byl sám. Hledej mou Tvář v každý čas a ve všech věcech. Vyhledej mé otevřené Srdce ve svátosti mé lásky. Po-

volal jsem tě, abys byl mým přítelem. Ukázal jsem se ti jako Přítel, po němž jsi vždy toužil, Přítel, jenž tě nikdy nesvede na scesti, nikdy nezklame, nikdy neopustí. Otevři své srdce mému přátelství. Hledej mou Tvář. Rozmlouvej se mnou. Naslouchej mi. Zůstávej v mé přítomnosti. Věz, že v každém okamžiku na tobě spočívá můj pohled. Mé Srdce je vždy připraveno uvítat tě. Toužím po tvé přítomnosti. Chci pozornost tvého srdce. Chci tvé přátelství v odpověď na přátelství, jež jsem ti nabídl.

Mé Srdce k tobě chová zvláštní lásku, lásku, kterou můj Otec určil pouze pro tebe a pro nikoho jiného v celé věčnosti. Jak je mé Srdce zarmoucen, když je tato jedinečná láska, kterou duši nabízím, odmítána, přehlížena nebo přijímána s lhostejností. Říkám ti to proto, abys mohl přinášet náhradu mému Srdci tím, že mou lásku přijmeš a budeš žít v mém přátelství. Přijmi mé dary, mou laskavost, mou pozornost, mé milosrdenství za ty, kteří odmítají to, co jim tolik toužím dát. Učiň tak zejména za mé kněze, tvé bratry.“

<http://hesperion.cz>

HISTORICKÝ KALENDÁŘ ♦ ČERVENEC 2017

3. červenec 2007

ČBK schválila působení hnutí CURSILLO na území všech diecézí v ČR. Toto laické hnutí v katolické církvi vzniklo ve Španělsku v letech 1940–1949. Cílem kurzů je vzbudit a upevnit touhu žít ve spojení s živým Bohem a směřovat k vytváření křesťanského společenství. Do českých zemí se hnutí dostalo v roce 1991.

5. červenec 1902

Narozen Adolf Kajpr, katolický kněz, jezuita a kazatel, farář u sv. Ignáce v Praze. Vyvíjel rozsáhlou publicistickou a osvětovou činnost. Redigoval časopisy „Posel Božského srdce Ježíšova“, „Dorost“ a další. Za nacistické okupace vězněn v koncentračních táborech v Terezíně a v Dachau. V letech 1945–1948 redaktorem týdeníku „Katolík“.

5. červenec 1927

Narozen Mons. Miroslav Vágner, katolický kněz, papežský prelát, notář kurie. Po vysvěcení působil jako farní vikář v četných pražských farnostech. V roce 1984 jmenován farářem u sv. Jiljí, později ve farnosti Matky Boží před Týnem. Člen kněžské rady a sboru konzultorů arcidiecéze. Roku 2001 zvolen kanovníkem metropolitní kapituly u sv. Víta, kde po léta zastával funkci kancléře.

13. červenec 1652

Mariánský sloup na Staroměstském náměstí v Praze slavnostně posvětil pražský arcibiskup kardinál Arnošt z Harrachu, za přítomnosti císaře Ferdinanda III. Autorem sochařské výzdoby byl Jan Jirí Bendl a jeho

dílna. Mariánský sloup postaven jako památka vítězství nad Švédy v roce 1648.

14. červenec 1217

Zemřel bl. Hroznata, český šlechtic, člen premonstrátského řádu. Založil na svém panství v Teplé u Mariánských Lázní kolem roku 1193 klášter premonstrátů. Se sestrou Vojslavou se podílel na založení konventu premonstrátek.

14. červenec 1902

Narozen Josef Toufar, katolický kněz. Od dubna 1945 působil jako farář v Zahradce v Posázaví. Na jaře 1948 přeložen do Čihošti na Havlíčkobrodsku jako administrátor. V lednu 1950 byl komunistickou STB zatčen a obviněn z vykonstruování Čihoštského zázraku. Zemřel na následky krutého zacházení ve věznici v únoru 1950.

16. červenec 1857

Narozen Jan Miroslav Bakalář, katolický kněz a spisovatel. Sběratel lidových pohádek a písní, které uveřejňoval časopisem „Světlozor“. Roku 1885 uveřejnil pojednání „O kulturním významu sv. Bratří Soluňských pro Moravu“. Propagátor umělého světového jazyka volapük a později esperanta.

21. červenec 1947

Zemřel Alois Koryta, katolický kněz, benediktin. Dne 8. května 1937 zvolen opatem benediktinského kláštera v Rajhradě na Moravě. Po druhé světové válce dal první podnět k opětovnému seskupení benedik-

tinských klášterů pro zřízení Slovanské benediktinské kongregace svatého Vojtěcha.

22. červenec 1822

Narozen Johann Gregor Mendel, katolický kněz, augustinián, přírodovědec, biolog, zakladatel genetiky. Dne 30. 5. 1868 zvolen opatem augustiniánského kláštera v Brně. Po 10 let se zabýval pokusy s křížením rostlin, hlavně hrachu, a experimentální metodou došel k poznání zákonů dědičnosti.

23. červenec 1922

Narozen Mons.ThDr. Antonín Huvar, katolický kněz, papežský prelát, člen Řádu Panny Marie Jeruzalémské, vzdělavatel Orelské župy v Olomouci, prezident Mezinárodního sdružení bývalých politických vězňů, pedagog na CMTF v Olomouci. Vyznamenán Řádem TGM a Pamětní medailí k 60. výročí obnovení Univerzity Palackého v Olomouci.

25. červenec 1822

Zemřel Ignác Hornova, katolický kněz, jezuita, historik, pedagog, profesor všeobecných dějin pražské univerzity. Zasloužil se o popularizaci českých dějin a obhajobu jejich významných osobností. Od roku 1798 řádný člen Královské české společnosti nauk.

26. červenec 1937

Pražský arcibiskup kardinál Karel Kašpar dekretem udělil schválení a doporučení institutu „Studium catholicum“, určené pro teologické vzdělávání laiků. Organizátorem této instituce ustanoven františkánský kněz a teolog Jan Evangelista Urban.

Arnošt Kelnar

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedine díky zasláným darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplať.

Letem světem

„Tvá slabost je mým darem tobě. Místo toho, abys mi nabízel své úspěchy, obětuj mi svou chudobu, svou slabost, svou neschopnost dosáhnout velkých věcí a já přijmu tvé oběti a sjednocené s mým vlastním provždy postačujícím utrpením je učiním plodnými pro své kněze a pro celou svou církev. **Dokud budeš ke mně přicházet pokořen svými slabostmi a plný svatých touh po mně samém, přehlédnu tvé ostatní chyby a ve svém milosrdenství je vymažu a výměnou za ně ti dám milost a milosrdenství, které jsem od věčnosti určil a připravil pro tebe a pro nikoho jiného.** Můj plán pro tebe není ten, který sis vytvořil a hýčkal ve své mysli. Můj plán pro tebe se den po dni odvíjí i přes všechna pokoření a zdánlivá selhání v dosahování velkých věcí, které tvoří tuto fázi tvého života. Přijmi své slabosti a následně mi je obětuj. Odevzdej mi je skrze mou Matku. Vlož je do jejích rukou a svěť je jejímu nejčistšímu Srdci. Každá slabost svěřená mé Matce se stává příležitostí pro milost a pro vylití mé milosrdné lásky do duše, jež touto slabostí trpí.“ Tento nádherný text je pouhou ochutnávkou nové knihy nakladatelství Hesperion s názvem *In sinu Jesu* a podtitulem *Od srdce k srdci*. A tak to je. Naše srdce nasměrované k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. Ten správný směr, ta správná navigace. **Doporučujeme čtenářské laskavé pozornosti!**

„Ve Wittenbergu možná probíhá menší revoluce v náboženských tradicích. V jednom z kostelů zde totiž mají robota, který věřícím žehná hned v několika jazycích. Není náhodou, že se technická novinka objevila zrovna v malém německém městě. Právě tady totiž už jednou otrásl církevními tradicemi kazatel Martin Luther. Reformátor zde 31. října 1517 představil 95 tezí, kterými chtěl ostře tít. Luther chtěl, aby se lidé vrátili ke křesťanství nezátíženému

Koláž: mimi

církevní tradicí. Kritizoval praxi kupčení s odpustky a jeho myšlenky se rychle šířily Evropou. Nyní je to opět Wittenberg, který nabourává tradice. **Věřící si tu mohou dojít pro požehnání k robotovi.** Stroj nazvaný BlessU-2, což ve volném překladu z angličtiny znamená „Také ti žehnám“, by měl podle autorů instalace zažehnout debaty o budoucnosti církve. „Chtěli jsme, aby se lidé zamysleli nad tím, zda jim může požehnat stroj, nebo jestli je nutná lidská

bytosť,“ uvedl Stephen Krebs, který za iniciativou stojí. BlessU-2 má dvě ruce, hlavu a na hrudi velkou dotykovou obrazovku. Věřící si nejprve vyberou, zda chtějí požehnání v mužském či ženském hlase a jaký typ chtějí. Robot poté zvedne ruce, rozsvítí světla v dlaních a odrecituje verše z Bible. V závěru řekne: „Bůh ti žehnej a ochraňuj tě.“ Amen.

Slovenská europoslankyně Anna Záborská, která se také se zástupci Res Claritatis potkala na světovém rodinném summitu v Budapešti na konci května tohoto roku, výstižně později z Říma dodala: „V rámci dvojdnového stretnutia Federácie katolíckych združení rodín v Európe, ktoré sa konalo v Ríme, sme mali možnosť stretnúť sa so Sv. Otcem Františkom. **Máme lobistov v životnom prostredí, v automobilovom priemysle, v poľnohospodárstve, ale lobistov za rodinu, ktorí by posielali maily politikom a pripomínali im, aby mysleli na rodiny s deťmi, tých je veľmi málo.** Rodiny, ktoré sa starajú o deti, nemajú čas ísť manifestovať pred parlament. Je to politika, ktorá doteraz nie je docenená. Osobne čakám, že demografická kríza, ktorá spôsobuje vymieranie Európy zobudí politikov a povedia si, že chcú zachrániť túto kultúru.“ **Neustále trvá tiež česká poptávka po aktivních zastáncích rodičů, dětí, prostě rodin.** Je nejvyšší čas!

-zd-

18. 6.	Ne	11. neděle v mezidobí
Ex 19,2–6a, Žl 100, Řím 5,6–11, Mt 9,36 – 10,8	25. 6.	Ne	12. neděle v mezidobí
Jer 20,10–13, Žl 69, Řím 5,12–15, Mt 10,26–33
19. 6.	Po	sv. Jan Nepomucký Neumann, biskup
2 Kor 6,1–10, Žl 98, Mt 5,38–42	26. 6.	Po	sv. Jan a Pavel, mučedníci
Gn 12,1–9, Žl 33, Mt 7,1–5
20. 6.	Út	sv. Silverius, papež
2 Kor 8,1–9, Žl 146, Mt 5,43–48	27. 6.	Út	sv. Cyril Alexandrijský, biskup a učitel církve
Gn 13,2,5–18, Žl 15, Mt 7,6.12–14
21. 6.	St	Památka sv. Aloise Gonzagy, řeholníka SJ
2 Kor 9,6–11, Žl 112, Mt 6,1–6.16–18	28. 6.	St	Památka sv. Ireneje, biskupa a mučedníka
Gn 15,1–12.17–18, Žl 105, Mt 7,15–20
22. 6.	Čt	sv. Jan Fisher, biskup, a Tomáš More, mučedníci
2 Kor 11,1–1, Žl 111, Mt 6,7–15	29. 6.	Čt	Slavnost sv. Petra a Pavla, apoštolů (Doporučený svátek)
Sk 12,1–11, Žl 34, 2 Tim 4,6–8.17–18, Mt 16,13–19
23. 6.	Pá	Slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova
Dt 7,6–11, Žl 103, 1 Jan 4,7–16, Mt 11,25–30	30. 6.	Pá	svatí prvomučedníci římsí
Gn 17,1.5.9–10.15–22, Žl 128, Mt 8,1–4
24. 6.	So	Slavnost Narození sv. Jana Křtitele
Iz 49,1–6, Žl 139, Sk 13,22–26, Lk 1,57–66.80	1. 7.	So	sv. Theobald (Děpolt)
Gn 18,1–15, Lk 1,46–55, Mt 8,5–17

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Redakční rada: PhDr. Roman Cardal, Ph.D., fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Ing. Josef Mudra, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.